

Monika Kaczurak-Kozak

Rachunkowość jednostek oświatowych

3. wydanie

Monika Kaczurak-Kozak

Rachunkowość jednostek oświatowych

3. wydanie

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Wydawca serii
Elżbieta Piotrowska-Albin

Stan prawny na 1 września 2018 r.

Recenzent
Prof. zw. dr hab. Kazimiera Winiarska

Wydawca
Izabella Małeczka

Redaktor prowadzący
Grażyna Polkowska-Nowak

Opracowanie redakcyjne i łamanie
Violet Design Wioletta Kowalska

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by
Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2018

ISBN 978-83-8124-946-1
3. wydanie

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluger.pl

www.wolterskluger.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	9
Wstęp	11

Rozdział I

Szkoła jako jednostka sektora finansów publicznych	15
1. System oświaty w Polsce	15
2. Jednostka budżetowa jako podstawowa forma organizacyjno-prawna szkolnictwa	26
3. Zastosowanie klasyfikacji budżetowej	29
4. Plany finansowe jako podstawa gospodarki finansowej jednostek oświatowych	34
4.1. Uwagi ogólne	34
4.2. Sposób prowadzenia gospodarki finansowej państwowych jednostek budżetowych	35
4.3. Sposób prowadzenia gospodarki finansowej samorządowych jednostek budżetowych	36
5. Odpowiedzialność za gospodarkę finansową	41
6. Zarys kontroli zarządczej w jednostkach budżetowych	46

Rozdział II

Polityka rachunkowości jednostek oświatowych	50
1. Unormowania prawne rachunkowości jednostek oświatowych	50
2. Ogólne zasady rachunkowości	53
3. Szczególne zasady rachunkowości jednostek oświatowych	58
4. Elementy polityki rachunkowości jednostki oświatowej	61
5. Zasady tworzenia planu kont jednostek budżetowych	70
6. Plan kont jednostek oświatowych	116

Rozdział III

Organizacja rachunkowości w jednostkach oświatowych	121
1. Zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych	121
2. Organizacja wspólnej obsługi księgowej jednostek oświatowych	128
3. Wydzielony rachunek dochodów jednostek oświatowych	131
3.1. Uwagi ogólne	131
3.2. Sposób prowadzenia gospodarki finansowej jednostek oświatowych w zakresie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku	133

Rozdział IV

Ewidencja typowych operacji w jednostkach oświatowych	137
1. Ewidencja księgowa na kontach zespołu 0 „Aktywa trwałe”	137
1.1. Uwagi ogólne	137
1.2. Rzeczowe aktywa trwałe	139
1.3. Zbiory biblioteczne	153
1.4. Umorzenie i amortyzacja środków trwałych	158
1.5. Wartości niematerialne i prawne	162
1.6. Umorzenie i amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych	167
1.7. Ewidencja szczegółowa środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	168
2. Ewidencja księgowa na kontach zespołu 1 „Środki pieniężne i rachunki bankowe”	171
2.1. Uwagi ogólne	171
2.2. Środki pieniężne w kasie	172
2.3. Krótkoterminowe papiery wartościowe	179
2.4. Środki pieniężne na rachunkach bankowych	181
2.5. Środki pieniężne w drodze	195
2.6. Środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi	196
3. Ewidencja księgowa na kontach zespołu 2 „Rozrachunki i rozliczenia”	199
3.1. Uwagi ogólne	199
3.2. Ewidencja rozrachunków z odbiorcami i dostawcami ...	201

3.3. Ewidencja wpływów do wyjaśnienia	206
3.4. Ewidencja rozrachunków publicznoprawnych	207
3.5. Ewidencja rozrachunków z pracownikami	212
3.6. Ewidencja pozostałych rozrachunków	220
3.7. Odpisy aktualizujące należności	224
3.8. Rozliczenie jednostki oświatowej z budżetem	228
4. Ewidencja księgowa na kontach zespołu 3	
„Materiały i towary”	233
4.1. Uwagi ogólne	233
4.2. Ewidencja rozliczenia zakupu	237
4.3. Ewidencja materiałów	238
5. Ewidencja księgowa na kontach zespołu 4	
„Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”	241
5.1. Uwagi ogólne	241
5.2. Ewidencja kosztów według rodzajów	243
5.3. Ewidencja analityczna do kont zespołu 4	255
6. Ewidencja księgowa na kontach zespołu 5	
„Koszty według typów działalności i ich rozliczenie”	260
6.1. Uwagi ogólne	260
6.2. Ewidencja kosztów według typów działalności	262
7. Ewidencja księgowa na kontach zespołu 6	
„Produkty”	266
7.1. Uwagi ogólne	266
7.2. Ewidencja produktów gotowych	267
7.3. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	268
8. Ewidencja księgowa na kontach zespołu 7	
„Przychody, dochody i koszty”	273
8.1. Uwagi ogólne	273
8.2. Przychody i dochody w jednostkach oświatowych	274
8.3. Pozostałe koszty operacyjne i koszty finansowe w jednostkach oświatowych	285
9. Ewidencja księgowa na kontach zespołu 8	
„Fundusze, rezerwy i wynik finansowy”	291
9.1. Uwaga ogólna	291
9.2. Fundusz	291
9.3. Rozliczenia międzyokresowe przychodów i rezerwy	305
9.4. Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	310

10. Zasady ewidencji księgowej na kontach pozabilansowych	317
10.1. Uwagi ogólne	317
10.2. Ewidencja na kontach pozabilansowych	319

Rozdział V

Sprawozdawczość jednostek oświatowych	328
1. Podstawa prawna sprawozdawczości jednostek oświatowych	328
2. Sprawozdawczość finansowa	333
2.1. Uwagi ogólne	333
2.2. Bilans jednostki oświatowej	336
2.3. Rachunek zysków i strat jednostki oświatowej	339
2.4. Zestawienie zmian w funduszu jednostki oświatowej . . .	342
2.5. Informacja dodatkowa	345
3. Sprawozdawczość budżetowa	349
4. Sprawozdawczość w zakresie operacji finansowych	353
Wykaz typowych księgowañ w jednostkach oświatowych	359
Bibliografia	389
Akty prawne	391

WYKAZ SKRÓTÓW

Akty prawne

- Karta Nauczyciela – ustawa z 26.01.1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2018 r. poz. 967 ze zm.)
- komunikat nr 23 – komunikat nr 23 Ministra Finansów z 16.12.2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz.Urz. MF poz. 84)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. poz. 483 ze zm.)
- k.p. – ustawa z 26.06.1974 r. – Kodeks pracy (Dz.U. z 2018 r. poz. 917 ze zm.)
- rozporządzenie z 13.09.2017 r. – rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 13.09.2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. poz. 1911)
- rozporządzenie z 9.01.2018 r. – rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 9.01.2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 109 ze zm.)
- r.s.e.m.b. – rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 29.10.2008 r. w sprawie sposobu ewidencji materiałów bibliotecznych (Dz.U. poz. 1283)
- u.f.p. – ustawa z 27.08.2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.)
- u.p.d.o.p. – ustawa z 15.02.1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1036 ze zm.)

---

u.r.	– ustawa z 29.09.1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2018 r. poz. 395 ze zm.)
pr. ośw.	– ustawa z 14.12.2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 996 ze zm.)
ustawa o ZFŚS	– ustawa z 4.03.1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2191 ze zm.)

Inne

BGK	– Bank Gospodarstwa Krajowego
Biul.NDFP	– Biuletyn orzecznictwa w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych
GKO	– Główna Komisja Orzekająca
GUS	– Główny Urząd Statystyczny
KSR	– Komitet Standardów Rachunkowości
KŚT	– Klasyfikacja Środków Trwałych
NBP	– Narodowy Bank Polski
PFRON	– Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
PRB	– Poradnik Rachunkowości Budżetowej
RIO	– Regionalna Izba Obrachunkowa
RKO	– Regionalna Komisja Orzekająca
ZFŚS	– zakładowy fundusz świadczeń socjalnych

WSTĘP

Jednostkami organizacyjnymi systemu oświaty w Polsce są przede wszystkim szkoły i przedszkola. Jest to podstawowa i liczebnie przeważająca grupa jednostek tego systemu. Obok szkół i przedszkoli do systemu oświaty należą również inne placówki oświatowe, jak np. schroniska młodzieżowe, bursy, placówki kształcenia ustawicznego, ośrodki do kształcenia i doskonalenia zawodowego, poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Głównym źródłem prawa dla tych podmiotów jest ustawa z 14.12.2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 996 ze zm.), a w zakresie sposobu finansowania oświaty i gospodarki finansowej ustawa z 27.10.2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz.U. poz. 2203).

Rachunkowość szkół, przedszkoli i innych placówek oświatowych – zwanych dalej jednostkami oświatowymi – jest prowadzona według przepisów ustawy z 29.09.1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2018 r. poz. 395 ze zm.). Ze względu na to, że omawiane podmioty są jednostkami sektora finansów publicznych, obowiązują je również zasady szczególne określone w ustawie z 27.08.2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.) i przede wszystkim w wydanym na jej podstawie rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z 13.09.2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. poz. 1911). Złożoność i specyfika działalności jednostek oświatowych niejednokrotnie powodują w praktyce problemy i wątpliwości interpretacyjne w zakresie

ich rachunkowości. Zamierzeniem autorki było przybliżenie i usystematyzowanie zagadnień z obszaru gospodarki finansowej jednostek oświatowych, w tym w szczególności ich rachunkowości, z uwzględnieniem wprowadzonych zmian w tym obszarze, które obowiązują od 1.01.2018 r.

Książka została podzielona na pięć części.

Rozdział I odnosi się do szczególnego statusu i zasad gospodarki finansowej jednostek budżetowych. Jest to podstawowa forma, w której działalność prowadzą jednostki oświatowe. Zrozumienie specyfiki jednostek budżetowych w połączeniu z zasadami funkcjonowania jednostek oświatowych, wyznaczonymi przede wszystkim przepisami Prawa oświatowego, stanowi podstawę do dalszych rozważań dotyczących organizacji i zasad ich rachunkowości, ewidencji księgowej i sprawozdawczości.

Każda jednostka oświatowa jest zobowiązana do posiadania dokumentacji opisującej przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości. Stanowi ona przedmiot rozdziału II. Omówiono w nim zasady rachunkowości obowiązujące jednostki oświatowe, w tym zasady szczególne. Scharakteryzowano elementy składające się na dokumentację zasad (politykę) rachunkowości jednostki oświatowej. Istotną jej część stanowi zakładowy plan kont. W rozdziale II podano wytyczne dotyczące jego tworzenia w jednostkach oświatowych. W zakończeniu przedstawiono wykaz kont dostosowany do potrzeb jednostek oświatowych, który posłużył jako baza ewidencji omówionej w rozdziale IV.

W rozdziale III skupiono się na wybranych elementach z obszaru organizacji rachunkowości. Opisano zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych. Przybliżone zostały sposoby zorganizowania obsługi finansowej szkół, przedszkoli i innych placówek oświatowych. Wskazano zasady tworzenia i funkcjonowania wydzielonego rachunku dochodów w tych jednostkach.

Rozdział IV stanowi najobszerniejszą część publikacji. Przedstawia typowe księgowania na kontach mających zastosowanie w jednostkach

oświatowych będących w szczególności samorządowymi jednostkami budżetowymi. Charakterystyczne zagadnienia i zapisy księgowe występujące na poszczególnych kontach pogrupowano i opisano w podziale na zespoły planu kont. Dodatkowo zilustrowano je na licznych schematach oraz przykładach, pomocnych w ewidencji zdarzeń gospodarczych zachodzących w jednostkach oświatowych. Księgowania na kontach syntetycznych uzupełniono o zapisy występujące na kontach pozabilansowych stosowanych przez jednostki oświatowe.

W zakończeniu książki scharakteryzowano zakres sprawozdawczości szkół i placówek oświatowych. Obejmuje ona przede wszystkim sprawozdania finansowe oraz sprawozdania odzwierciedlające procesy gromadzenia i rozdysponowania środków publicznych.

W celu ułatwienia prowadzenia ewidencji pracownikom działów księgowości jednostek oświatowych w załączniku podano syntetycznie ujęte typowe księgowania, mogące wystąpić w ich jednostkach.

Książka jest przeznaczona zarówno dla pracowników służb finansowo-księgowych szkół, przedszkoli i innych placówek oświatowych jako pomoc w ich codziennej pracy, jak i dla wszystkich, którzy chcą zrozumieć specyfikę rachunkowości budżetowej prowadzonej przez jednostki oświatowe.

Rozdział I

SZKOŁA JAKO JEDNOSTKA SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH

1. System oświaty w Polsce

Według Prawa oświatowego: „Oświata w Rzeczypospolitej Polskiej stanowi wspólne dobro całego społeczeństwa; kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także wskazaniami zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji o Prawach Dziecka. Nauczanie i wychowanie – respektując chrześcijański system wartości – za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności”.

Podstawę prawną systemu edukacji w Polsce stanowi Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. poz. 483 ze zm.). W jej rozdziale II „Wolności, prawa i obowiązki człowieka i obywatela” wśród wolności i praw ekonomicznych, socjalnych i kulturalnych wymienione zostały te, których realizacja odbywa się w ramach tego systemu. Zgodnie z art. 70 Konstytucji RP:

- 1) każdy ma prawo do nauki; nauka do 18. roku życia jest obowiązkowa; sposób wykonywania obowiązku szkolnego określa ustawa;
- 2) nauka w szkołach publicznych jest bezpłatna. Ustawa może dopuścić świadczenie niektórych usług edukacyjnych przez publiczne szkoły wyższe za odpłatnością;
- 3) rodzice mają wolność wyboru dla swoich dzieci szkół innych niż publiczne;
- 4) obywatele i instytucje mają prawo do zakładania szkół podstawowych, ponadpodstawowych i wyższych oraz zakładów wychowawczych. Warunki zakładania i działalności szkół niepublicznych oraz udziału władz publicznych w ich finansowaniu, a także zasady nadzoru pedagogicznego nad szkołami i zakładami wychowawczymi, określa ustawa;
- 5) władze publiczne zapewniają obywatelom powszechny i równy dostęp do wykształcenia. W tym celu tworzą i wspierają systemy indywidualnej pomocy finansowej i organizacyjnej dla uczniów i studentów. Warunki udzielania pomocy określa ustawa;
- 6) zapewnia się autonomię szkół wyższych na zasadach określonych w ustawie.

Konstytucja RP odsyła do szczegółowego unormowania wymienionych kwestii na drodze ustawowej.

System oświaty zapewnia w szczególności (art. 1 pr. ośw.):

- 1) realizację prawa każdego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej do kształcenia się oraz prawa dzieci i młodzieży do wychowania i opieki, odpowiednich do wieku i osiągniętego rozwoju;
- 2) wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny;
- 3) wychowanie rozumiane jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży;
- 4) możliwość zakładania i prowadzenia szkół i placówek przez różne podmioty;
- 5) dostosowanie treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów, a także możliwość korzystania

- z pomocy psychologiczno-pedagogicznej i specjalnych form pracy dydaktycznej;
- 6) możliwość pobierania nauki we wszystkich typach szkół przez dzieci i młodzież niepełnosprawną, niedostosowaną społecznie i zagrożoną niedostosowaniem społecznym, zgodnie z indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz predyspozycjami;
  - 7) opiekę nad uczniami niepełnosprawnymi przez umożliwianie realizowania zindywidualizowanego procesu kształcenia, form i programów nauczania oraz zajęć rewalidacyjnych;
  - 8) opiekę nad uczniami szczególnie uzdolnionymi poprzez umożliwianie realizowania indywidualnych programów nauczania oraz ukończenia szkoły każdego typu w skróconym czasie;
  - 9) upowszechnianie dostępu do szkół, których ukończenie umożliwia dalsze kształcenie w szkołach wyższych;
  - 10) możliwość uzupełniania przez osoby dorosłe wykształcenia ogólnego, zdobywania lub zmiany kwalifikacji zawodowych i specjalistycznych;
  - 11) zmniejszanie różnic w warunkach kształcenia, wychowania i opieki między poszczególnymi regionami kraju, a zwłaszcza ośrodkami wielkomiejskimi i wiejskimi;
  - 12) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym;
  - 13) upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy i umiejętności niezbędnych do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej;
  - 14) utrzymywanie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach i placówkach;
  - 15) upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o zasadach zrównoważonego rozwoju oraz kształtowanie postaw sprzyjających jego wdrażaniu w skali lokalnej, krajowej i globalnej;
  - 16) opiekę uczniom pozostającym w trudnej sytuacji materialnej i życiowej;
  - 17) dostosowywanie kierunków i treści kształcenia do wymogów rynku pracy;

Rachunkowość jednostek oświatowych

Monika Kaczurak-Kozak – doktor nauk ekonomicznych; kierownik Zakładu Prawa, Administracji i Ekonomii Wydziału Zamiejscowego w Sulechowie Uniwersytetu Zielonogórskiego; wykładowca, szkoleniowiec; autorka wielu artykułów i publikacji książkowych z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości oraz gospodarki finansowej jednostek sektora publicznego.

Książka systematyzuje zagadnienia dotyczące organizacji rachunkowości w jednostkach oświatowych pozwalające na prawidłowe oraz sprawne prowadzenie ksiąg rachunkowych, niezależnie od przyjętej formy obsługi finansowej.

Publikacja pomoże w opracowaniu planu kont dostosowanego do potrzeb jednostki oświatowej. Zostały w niej także zaprezentowane:

- sposoby ewidencji typowych zdarzeń zachodzących w jednostkach oświatowych umożliwiające szybkie rozwiązanie wątpliwości ewidencyjnej,
- przykładowy plan kont jednostki oświatowej,
- schematy księgowania pogrupowane w poszczególne obszary tematyczne.

W trzecim wydaniu zostały uwzględnione ostatnie zmiany przepisów prawnych regulujących funkcjonowanie jednostek oświatowych, ich gospodarkę finansową i rachunkowość. **Autorka odwołuje się do zmian w rachunkowości jednostek systemu oświaty, w tym w obszarze planu kont i sprawozdawczości finansowej, obowiązujących od 1.01.2018 r., jak również do zmian w prawie podatkowym, sprawozdawczości budżetowej, klasyfikacji budżetowej oraz w zakresie planowania finansowego.**

Książka jest przeznaczona dla księgowych, pracowników działów księgowości jednostek oświatowych: szkół, przedszkoli i innych placówek oświatowych, a także pracowników jednostek obsługujących placówki oświatowe, zwłaszcza zajmujących się prowadzeniem syntetycznej i analitycznej ewidencji księgowej.

CENA 59 ZŁ (W TYM 5% VAT)

9788381249461 W03P01

ISBN 978-83-8124-946-1

9 788381 249461

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01
ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUPER.PL
WWW.PROFINFO.PL

Wolters Kluwer